

Opschrift

Vergadering van 13 maart 2024

Nummer: 2024_MV_00123

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Emilie Peeters: Waterarmoede in Gent

Raadslid(-leden):

Emilie Peeters - Vooruit

Bevoegd: Rudy Coddens

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Eind vorig jaar lanceerde de Koning Boudewijnstichting in samenwerking met de ULB en de Universiteit Antwerpen de eerste barometer van de waterarmoede in België. Meer info: <https://kbs-frb.be/nl/waterarmoede-ongelijkheden-bestaan-ook-bij-de-toegang-tot-water>

We spreken van waterarmoede in twee situaties. Enerzijds wanneer personen/huishouden onvoldoende toegang hebben tot water. Dit kan gaan om een tekort in hoeveelheid en/of een tekort aan kwaliteit om aan de basisbehoeften (zoals voeding, lichaamshygiëne en huisvesting) te voldoen. Anderzijds wanneer een huishouden een te groot deel van hun gezamenlijk inkomen moet besteden aan de waterfactuur na aftrek van de woonkost. Mensen met een laag inkomen en/of een lage werkintensiteit, met een slechte gezondheid, alsook eenoudergezinnen en alleenstaanden zijn extra kwetsbaar voor waterarmoede. Maar ook personen die huren, en al zeker sociale huurders, lopen meer kans en ook de kwaliteit van de woning speelt een rol, hoe meer schimmel op de muren, hoe meer kans in waterarmoede terecht te komen.

In Vlaanderen zou 9,1% een te hoog deel van hun inkomen moeten besteden aan de waterfactuur.

Vraag:

- Zijn er soms cijfers bekend van waterarmoede onder de Gentse inwoners?
- Worden er vanuit het OCMW maatregelen genomen om toegang tot water te verzekeren en/of de waterfactuur betaalbaar te houden?

Antwoord

Waterarmoede staat al langer op onze agenda bij OCMW Gent. We weten dat het een struikelblok is voor mensen die het financieel moeilijk hebben. Daarom zetten we er samen met de werking rond energiearmoede sterk op in.

Om zicht te krijgen op waterarmoede in Gent, licht ik graag enkele cijfers toe uit het jaarlijkse rapport van de Vlaamse Milieumaatschappij.

- In 2022 werd 18% van de klanten van Farys in gebreke gesteld wegens niet betaalde facturen.
- Voor 0,1% van de klanten werd betalingsuitstel toegestaan. En voor 2% van de klanten werd een afbetalingsplan toegestaan. De gemiddelde uitstaande schuld op het moment dat het afbetalingsplan werd afgesloten was 746 euro.
- De rest van de klanten betalen na de ingebrekestelling, waardoor uitstel of een afbetalingsplan niet nodig zijn.

Onze energiecel heeft ook vanuit de praktijk vastgesteld dat het risico op energie- en waterarmoede hoger is bij mensen met een te laag inkomen.

Met deze informatie in het achterhoofd neemt ons OCMW **enkele acties bij cliënten in begeleiding**. Op die manier zorgen we er preventief voor dat de waterfactuur betaalbaar blijft of wordt. Ik overloop ze met u:

- Het recht op sociaal tarief nagaan
- Controleren of correcte meterstanden worden doorgegeven
- Een lektest adviseren bij vermoeden van een lek
- Een waterscan van Energiecentrale aanvragen bij hoog waterverbruik
- De facturatie van het waterverbruik op maandelijks zetten ipv 3-maandelijks
- Zorgen dat overnamedocumenten worden ingevuld bij een verhuis
- Kleine waterbesparende herstellingswerken laten uitvoeren
- Een budgetplan opmaken en nagaan hoe de inkomsten kunnen verhoogd worden en de uitgaven kunnen verlaagd worden

Het OCMW werkt met de energiecel ook regelmatig een **preventieproject** uit. Energie- en waterverbruik worden op een ludieke manier belicht met als doel om Gentenaars te sensibiliseren. Dit jaar is de focus waterverbruik en waterarmoede onder de titel 'ontdek een lek'. Het mobiele project was vroeger onder andere terug te vinden in welzijnsbureaus en LDC's.

Het OCMW Gent is ook deel van de **Lokale Adviescommissie**. Voor Farys het water wil afsluiten voor een gebruiker omwille van een te grote openstaande schuld, moet de waterleverancier eerst advies vragen aan de Lokale Adviescommissie (het LAC).

Eerst bekijkt een maatschappelijk werker van het OCMW of de situatie opgelost kan worden. Bijvoorbeeld met een afbetalingsplan. Als dat niet lukt, komt het dossier voor de Lokale Adviescommissie. De cliënt wordt dan uitgenodigd om zijn verhaal te doen. Tijdens de LAC-zitting spreken we een oplossing of afbetalingsplan af, rekening houdend met de mogelijkheden van de klant en zijn sociaal-financiële situatie.

Het LAC-advies om het water af te sluiten, wordt pas genomen na drie LAC-zittingen. Na een zitting krijgt de klant telkens een nieuwe kans om de schuld volgens de afspraken correct te betalen of af te betalen. Zo creëren we meerdere kansen voor de cliënt. In 2022 werden er 597 dossiers behandeld in de Lokale Adviescommissie. Daarvan werd slechts bij 8 huishoudens het water afgesloten.

Wanneer we vaststellen dat een cliënt niet in de mogelijkheid is om de waterschuld (af) te betalen, dan kan de maatschappelijk werker een verzoek indienen op de **schuld ten laste te nemen**. Dit gebeurt na een sociaal en financieel onderzoek waarin wordt nagegaan als de aanvrager aan de voorwaarden voldoet. Dit is geen blanco cheque: de cliënt wordt grondig begeleid. Zo krijgt hij aangeleerd hoe hij geen nieuwe schulden opbouwt, onder andere door voorrang te geven aan de betaling van vaste kosten. In 2022 nam ons OCMW in 39 dossiers een waterschuld ten laste. In 2023 waren het er 51.
